

והסבלנות וב敖פן הקפדיות והדיוק. הענוותנות תראה אין גבול התא כה הגzik והטוב, החוק המושרש בחים בחסיד עליון, אשר עשה את הכל לתכלית הטוב והצדק, עד שגם כל הדברים הרותחים והמאורעות הקשים ייש בז' הכה הכלליamoto שלם בהם לתוכית היהים לסתה אל הסוב ולהשתמש בהם לתוכית היהוד ותפקידו הנאה שבתיים. הקפדיות אמונה חזקה שמש להראות לדעת, כי המרכז שאליו כל צודו היהים ונטויתיהם צריכים לפניהם הושך רק הטוב והצדק, והואר או כל נכסל ע"י מוחה הסבלנות לדמות, כי כל הצדדים המתגלים כמו שהם בינו לבין המשך דרכי הטוכה והנכון להחיזק בהם כשותם לעצם. ע"כ איזון כל המעשים, שתשל בעולמו מארדים גודלים, חמי לב, להורות את המין האנושי ארחות צדק, נתן בחות מחולפים בנסיבות שונות של ענקי הארץ, אותם בצל הדעה הנゾלה, שברב תקופות ובנדלות נפשם הם בוררים להם דרך לעצם, איך להדריך את עצם ואת בני דורם, ואיך להשפיע ג"כ על הדורות הבאים בכתם הנשגב. יש מהם שפנו לפיו כשרונות לבבושים את הדרך המרכז, ללמד את עצם היסוד של מכון היהים, שנבנה ע"ש הקפדיות, והמהאה היותר נרצה לכל נסיה וריה ומעוזות. ויש אשר בחורו ללמד את גודל כשרון המרכז, ואיכותו הגדרה, איך יש בבחור לחול נפלאות ככל להפוך את כל הדברים בהם פלים לו בחים למען תעדותם, ובזה מילא יש די לימוד לכונן את המגמה הפנימית רק אל התכליות היותר נשגבת ונ יתר קדושה וננצלת, "כל משער יהיו לשם שמיטי". זה היה והמוקם שמננו נחלגו הבחות האידיום, שהיו למאורים במפנה ישראל, היל ושמאי. שזה فعل בעונתו להורות על איות התכליות שבחיים ועל רוחם כחה, וזה פועל בקפדיות נפשו, ובונתו העילונה והבהירת, אבל אין מדה זו להביע את החותם במקומו הרואוי לו.

ע"כ באלו הענקים וכיווצא בהם, שרואים להיות מבררי דרך עצם ולעמדו כעמוד אש להאיר את מהשי רביים ועצומיים, אין לדzon כלל לומר מי עדיף ממי, איזה כת יותר נادر יותר צריך להיות יקר וחביב, כמו שאין לנו מושך על כת האור והחומר, איזה מהם יותר נאה ויותר מתוקן, כי כל אחד פועל את פעולתו במקומו ובפרטו. אמנים רק ייחידים הנם אלה שאינם צריכים להעמיד להם מופת להיות להם למשל על דרך חייהם, כי אם בצעמם בהם רב לצערו הדריך הישרה שהם רואים בעינם החדרת לטוב להם ולבריות, אבל רובה דעתם הם צריכים להעמיד להם למופת אנשי הרוח וגדיי הנפש לכלתם קד, לא. קיב. 1. קהלה ט. ד. 2. אבות פ"ב, פ"ב.

② בעקבותיהם בערך ההשפעה של התווית הדורך לכל אדם. ע"ז הדרו לנו חוויל, שוננה היא ממד העוננותה ממדת הקפדיות; ממד העוננותה היא טובה כשהיא עצמה במקורה, אצל המקור הגדול הענק, שמצויה לו דרכו ברום ערכיה הבכיר, וטובה ג"כ בהשפעתה על כל אדם, ג"כ הקטנים הרבה ממנה, שייצגו למשל את המדה והחמדה ההייה להוטה כלפי חסד ולהכריע את הצדדים המרובים שנוטים מן הטוב, אל הטוב והחסד והישור. ע"פ שלא תעללה ביד הקמן את אשר עליה ביד הגדול, מ"מ הרבה טוב ושלות ישפט³ בעולם ע"י המדה הטובה הזאת. מה שא"כ הקפדיות, אם היא טובה במקורה, אצל הענק שבשגרה האלהית הוועדת לפלים דרך חסינן לפני אדם רב, להראות מצבע על מרכזו היישר והצדק הנכוף התכליות, אבל איננו סוב כ"א באיש הגדול המקורי, אבל אם הקמן יציב לו אורח כוה למופת, הוא יפול למחרפות⁴, והוא בקטנו לא יוביל כלל לתבוחין [את] ממד מרכזו הצדק ומה הוא הערך של הנטייה הרואיה למחאה והנגדירות נמרצת, ונמצא שמדה זאת תבי呼ו להשתית את מדותיו ולאבד את שלום הסביבה שהוא חוננה בה, ותועלתה רוחקה ממנו מהגי. ע"כ, לעומת ממד אדרט, האדם הגדום, כל האדם המקורי בא ללימודו הדריכה, ונדריך למופת להעמיד דוגמא לנפשו, ללבת בעקבות מי שגדל מנצח שעשה והצלחת, יהא ענותו בחלל, את היל רשאי וחיב [הוא] לקחת לו למופת ג"כ על מדרגו הקסנה. ואל הוא לפניו בשמא, חיליה להציג למופת את ממד קפדיותו של שמאי, שאם טובה וגדרה היהה לפי ערכו הגדול, ולפי רב כה השפעתו, וגדולה שכלו, עצם בדיבת נפשו, ובונתו העילונה והבהירת, אבל אין מדה זו יכולה כלל להיות מועתקה בהעתקה קטנה. מה שא"כ ממד העוננות, היא יכולה ג"כ להיות נעתיקת אצל כל אדם לפי ערכו, כ"א לפי כחו, הגדיל לפי גדוו והקמן לפי קטנו.

③ כאמור ג"כ את עצמו במדת הרואיה, כי יסוד העונגה היא הכרת האמת לאמתה, בלי שום ערזון וערובוביא של דמיון, שברוב האנשיים האהבה הנפרה לעצם מסמאת את עיניהם מלראות בחזרה הנפאה בעצם, ומילא גם בטובות ריעיהם וביתרונם, אבל הענו רואה את עצמו מכובד מצד צלם אלה אשר בו, מצד החכמה והוטב הנקנה בנפשו, ומוכן לדאות ג"כ את חסרונו צלם بلا שום משוי פנים, וכן רואה הוא בתרון חבירו מצד צלם אלהים וסגולות הנפש. ע"כ בתיותו מכובד את גzmanו, ייחזין שיחיה בכבודו מכובד לאחרים, שייתיר ניכר והוא כבוד הבריות כשמכובד מכובד אותו משיכבדים בווי. ע"כ נמצא בדורש שיתה מתעטף, שהוא רגש הכבוד, שמתיחס לעצמו. בהיותו הדור בלבשו מעטף בנים, להורות שאין העונגה באה מסתורין הכרה של רגש הכבוד כ"א דוקא מכברתו והכרעתו לשוב ובמדת הגונת. יצא לקרותו כשהוא עטוף, כדי שיתיה הבא אצלו מתכבד בכבודו.

כח. א"ל בני מה אתה מבקש. מתנאי העונגה [הוא], שיחובר עמה הכבוד לוולטנו. אמנים הכבוד כשהוא עצמו עוד איננו גמר התכליות כ"א שתחוכר עמו האהבה. והאהבה כמשמעותה עם הכבוד תביא לידי מעשה, להיות מוכן לטובות הכבוד והאהבה, או תהיה הטובה לתקטיב מצורפת עם רתמי הכבוד והאהבה, או תהיה הטובה מקובלת להמקבל ולא ירגיש עמה בושה וכבדות. ע"כ אחרי הוראת הכבוד של הפעלה, מההעטפות והיציאה לקרוות, הורה הוראת האהבה, באמרו בני, להורות שיתויש אלו אהבה שביעית כאהבתם אב לבנו. ואחרי האהבה הוציאו אמר לו מה אתה מבקש, בולם, שווא מוכן ג"כ להגיש את האהבה בפועל למלא מבקשו במא שיתיה